

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل: متن قوانین - تصویبنامه ها - صورت مفصل مذاکرات مجلس شورای ملی - مذاکرات مجلس سنا
اخبار رسمی - فرامین - انتصابات - آئین نامه ها - بخشنامه ها - آگهی های رسمی و قانونی سوالات

سال ششم - شماره ۱۵۱۷

صفحه ۱

پیرنبد خورشیدی

شنبه ۱۶ اردیبهشت ماه ۱۳۲۹

دوره شانزدهم قانونگذاری

شماره مسلسل ۱۸

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۸

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه دهم اردیبهشت ماه ۱۳۲۹

فهرست مطالب:

- ۱ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع باعتبار ۳ میلیون ریال برای هزینه دوماه مجلس سنا .
  - ۲ - قرائت گزارش انتهاب کمیسیون تجدید نظر در آئین نامه داخلی .
  - ۳ - بقیه مذاکره در گزارش کمیسیون بودجه راجع باعتبار ۵۰ میلیون ریال و تصویب آن .
  - ۴ - تعطیل جلسه بعنوان تنفس .
- مجلس دو ساعت و ۲۰ دقیقه قبل از ظهر بریاست آقای دکتر معظمی (نایب رئیس) تشکیل گردید

نایب رئیس - امروز متأسفانه برای اشکال فنی صورت جلسه حاضر نشده است این است که در جلسه آتی حاضر میشود . صورت غائبین جلسه گذشته قرائت میشود .
(بشرح ذیل قرائت شد)
غائبین با اجازه - آقایان: اورنگ - فرهودی - مرتضی حکمت - محمد علی منصف - ابوالفتح - فهردان - محمد علی مسعودی - سالار سنجلی - حسن اکبر - دکتر هدایتی - اقبال - صمد سود - آور - پیراسته - سلطانی .
غائبین بی اجازه - آقایان: غضنفری - معدل - ایریشمکار - نصرتیان .
دیر آمده با اجازه - آقای: بهادری
آخر وقت یکساعت .
اسلامی - بنده اخطار قانونی دارم .
نایب رئیس - بفرمائید .

اسلامی - عرض کنم بنده قبل از اینکه کمیسیون هرايش تشكيل بشود بر علیه آقای ساعد اعلام جرم کردم ولی تا حالا تعقیب نشده اسدو بنده را هم کمیسیون هرايش نخواست است بنده استعفا میکنم دستور بفرمائید این موضوع را زودتر تعقیب بفرمائید و بنده را بخواهند که دلائل خودم را بکمیسیون هرايش تقديم کنم .

نایب رئیس - طبق مقررات اقدام خواهد شد
نورالدین امامی - بنده اخطار آئین نامه ای دارم .
نایب رئیس - بفرمائید .
نورالدین امامی - اولاً اوقاتى که برای مجلس تعیین میشود بازهم یواش یواش دارد تخلف میشود نیکساعت ، سه ربع تأخیر میشود و راجع باین آقایان غائبین که با اجازه هستند و اسمیشان را

خواندند اینها با اجازه کمیسیون محاسبات است یا با اجازه هیئت رئیسه ؟

نایب رئیس - در قسمت اول هرروز از وقتیکه اعلام شده است ۶۰۰ دقیقه تأخیر شده و امروز که يك قدری تأخیر شد برای تشکیل شعب بود در قسمت دوم هم با اجازه کمیسیون محاسبات است، آقای نخست وزیر بفرمائید

۱- طرح و تصویب گزارش کمیسیون بودجه راجع باعتبار سه میلیون ریال برای هزینه دوماه مجلس سنا

نخست وزیر - چون لازم است زودتر هزینه های دوماه مجلس سنا معین بشود بنده می خواستم تقاضا کنم از آقایان محترم که امروز این موضوع در اول دستور جلسه قرار گیرد و مطرح بفرمائید (نمایندگان - بسیار خوب) و بعد از آن هم لایحه ۵۰ میلیون ریال برای اشتغال بیکاران که در جلسه گذشته در شرف اتمام بود و موکول شد باین جلسه مطرح گردد .

نایب رئیس - طبق نظامنامه راجع بدرخواست آقای نخست وزیر باید رأی بگیریم ، آقایانی که موافق هستند قیام بفرمائید (اکثر بر خاستند) تصویب شد گزارش کمیسیون قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی ، کمیسیون بودجه با حضور آقای وزیر دارائی و معاون آن وزارتخانه لایحه شماره ۵۰۱۳ دولت راجع باعتبار سه میلیون ریال علی الحساب برای مضارف جاری مجلس سنا را مورد رسیدگی قرار داده پس از مذاکرات مفصل و توجه باین که این مبلغ برای هزینه های جاری و بجای دو دوازدهم مصوب مجلس میباشد ماده واحده پیشنهادی را بشرح زیر تصویب و اینک گزارش آن را تقديم مجلس شورای ملی می نماید .

ماده واحده - بوزارت دارائی اجازه داده میشود برای مصارف هزینه جاری مجلس سنا بجای دو دوازدهم مصوب دو ماهه اول سال ۱۳۲۹ مبلغ سه میلیون ریال برسم علی الحساب از در آمد صومی سال جاری کشور تأدی و پس از تصویب بودجه کل کشور تصویب بودجه مجلس سنا محسوب و واريز نمايند **قبادیان** - نطق های قبل از دستور چه می شود؟

نایب رئیس - وارد دستور شدیم آقایان اجازه خواستند آقای ملک مدنی موافقت؟

سیدبیدی اسم **نایب رئیس** - عده حاضر ۹۳ نفر شد بنا بر این لایحه با اکثریت ۸۸ رای تصویب شد.

اسامی موافقین - آقایان: مهدوی - قرهی - آزاد - جواد مسعودی - دکتر مصدق - ملک مدنی - دولتشاهی - سید علی بهجانی - ابتهاج - وحاکتربوی - حاذقی - بودافیان - افشار صادقی - نبوی - دکتر شایگان - دکتر بقائی - پیراسته - گودرزی - پایزی - دکتر مجتهدی - ابوالقاسم امینی - مکی - امامی اهری - فرامرزی - حکیمی - غلامرضا فولادوند - حمیدیه - سرتیپ زاده - ناصر صدیقی - فلاحمحسین مجتهدی - بزرگ نیا - محمدحسن امیرافشاری - نورالدین امامی خونی - محمود محمودی - مهدی ارباب - شکرانی - مکرّم - کشاورز صدر - صدرزاده - کورافلی - دکتر هدایتی - فراگزلو - برومند - دکتر کیان - سالار بهزادی - دولت آبادی - رضوی - هامری - موقر - امیر نصرت اسکندری - محمد ذوالفقاری - دکتر معظمی - قاسم فولادوند - دکتر علوی - گنابادی - عرب شیبانی - خاکباز - گرگانی - آصف - گنجیه - تولیت - صفائی - بهادری - دکتر سید امامی - فتحعلی افشار - ناصر ذوالفقاری - فقیه زاده - دکتر طاهری - صفوی - مغیر فرمند - جمال امامی - اردلان - شوشتری - محمدعلی مسعودی - کهید - ظفری - همداد تربتی - موسوی - تیمورتاش - قبادیان - ناظرزاده - دکتر کاسمی - عزیز اعظم زنگنه - محسن طاهری - عباسی - خسرو قشقائی - محمود نریمان - مخالف: آقای آشتیانی زاده ورقه سیدبیدی اسم - ۴ ورقه.

۴ - قرائت گزارش انتخاب کمیسیون تجدید نظر هر آیین نامه داخلی نایب رئیس - حالا گزارش نتیجه انتخابات شعب قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی، در تاریخ یکشنبه دهم اردیبهشت ۱۳۲۹ شعب ۶ گانه جهت تعیین و انتخاب اعضاء کمیسیون تجدید نظر آیین نامه داخلی مجلس شورای ملی تشکیل گردید و آقایان زیر بصورت کمیسیون مزبور انتخاب شدند. شعب اول آقایان دکتر مصدق، نبوی، شعب دوم، آقایان: نریمان، رضوی، شعب سوم آقایان غلامرضا فولادوند، همدادالدین آزاد، شعب چهارم آقایان هامری، صدرزاده، شعب پنجم آقایان دکتر هدایتی، اسلامی، شعب ششم آقایان، دکتر معظمی، مغیر فرمند.

نایب رئیس - آقای شوشتری فرمایشی دارید؟ فرماید.

شوشتری - می خواستم استدعا کنم که حالا آقایان انتخاب شده اند زودتر بشینند تصمیم بگیرند و نظامنامه را اصلاح کنند.

نایب رئیس از آقایان نمنی میکنم که در آخر جلسه هیئت رئیسه خود را انتخاب کنند که زودتر اینکار انجام شود.

۳ - بقیه مذاکره گزارش کمیسیون بودجه راجع باعتبار پنجصد میلیون ریال و تصویب آن نایب رئیس - پیشنهادات راجع به لایحه ۵۰ میلیون ریال قرائت میشود.

فقیه زاده - اجازه فرمائید آقای رئیس چون جناب آقای نخست وزیر حسن نیت دارند و عده فرمودند که انشاءالله در آتیه توجه خواهند فرمود بنده پس می گیرم

ریاست محترم مجلس شورای ملی، اینجانب پیشنهاد می نمایم که تبصره ذیل اضافه شود.

تبصره - سود ویژه کلیه معاملات اعم از معاملات بیع شرطی یا صلح منافع و سایر وسایط و سفته های بازرگانی و خلاصه هر قسم از این قبیل معاملات بیش از صدی هفت در سال نخواهد بود و متخلف از ۳ ماهه الی یک سال بهسبب محکوم خواهد شد.

نایب رئیس - این پیشنهاد وارد نیست پیشنهاد آقای فقیه زاده قرائت میشود.

بنده پیشنهاد میکنم که از اعتبار ۵۰ میلیون ریال سازمان برنامه ۵۰۰ هزار تومان مجالته بصرف راهسازی رودبار و الموت و پانصد هزار تومان بصرف راه بلوک زهرای قزوین نماید.

نایب رئیس - پیشنهاد خرج است **فقیه زاده** - این اعتبار را برای راهسازی آورده اند.

نایب رئیس - فرمائید **فقیه زاده** - چندی پیش قبل از دستور مراضی کردم راجع به بدبختی قزوین و بلوکات (نماینده کان - همهجا بدبختند) قزوین در تمام ادوار هیچ استفاده ای نکرده است (نماینده کان - همه جا اینطور است) از جناب آقای رئیس الوزرا و همچنین از آقای مغیر کمیسیون استدعا می کنم که راجع برامسازی رودبار و الموت چون لایحه اختصاص برامسازی دارو همچنین برای راهسازی زهرای قزوین موافقت و اقدام فرمائید.

مخبر کمیسیون بودجه - پیشنهاد جناب آقای فقیه زاده پیشنهاد بسیار مفیدی است از لحاظ اینکه هم کاری انجام می شود هم يك عده بیکار بکار وادار میشوند ولی بامنظور این لایحه تصور میکنم توافق نداشته باشد، برای اینکه این لایحه بایک برنامه معینی برای بکار واداشتن عده معینی بیکار تنظیم شده است مخصوصاً منظور این بوده است که بیکارها را به محل زندگنی و سکونت خودشان هودت بدهند منظور این نبوده است که بطور کلی برای اشخاص کار پیدا بشود بلکه منظور این بوده است که این بیکارها که بیکار هستند برگردند به محل های خودشان و در آنجا هم بوسیله کار خودشان امرار حیات نمایند و بنده گمان میکنم که اگر این پیشنهاد را آقای فقیه زاده در مواقع دیگر کراجح به امور مربوط بهمران است بدهند بجا باشد در عین حال هم بنده خیال می کنم که موافقت مغیر کمیسیون و جناب آقای نخست وزیر هم کافی نباشد چون بعد از قبول کردن هم باید رای گرفته شود و احساس می شود که مجلس هم برای این قبیل پیشنهادات موافق نباشد استدعا میکنم قبل از این که به پیشنهاد رای گرفته شود پیشنهادشان را مسترد فرمائید.

فقیه زاده - اجازه فرمائید آقای رئیس چون جناب آقای نخست وزیر حسن نیت دارند و عده فرمودند که انشاءالله در آتیه توجه خواهند فرمود بنده پس می گیرم

نایب رئیس - اجازه فرمائید ماده ۱۴۵ قرائت میشود تقاضای کمی آقایان در نظر بگیرند (شرح ذیل قرائت شد)

ماده ۱۴۵ - در لواجیح و طرحهای يك فوری بجز دوازدهم بودجه هر اصلاح یا ماده الحاقیه که در ضمن باحیثت پیشنهاد گردد باید دلایل آن بطور اختصار از طرف پیشنهاد دهنده بیان شود و اگر مخالفی باشد مخالف نیز نظر خود را باختصار اظهار کند و پس از اظهار نظر مغیر کمیسیون یا وزیر وقت مقام او نسبت بآن اصلاح یا ماده الحاقیه اخذ رای بعمل می آید و در صورت قابل توجه شدن ضمیمه لایحه میگردد.

نایب رئیس - پیشنهاد دیگر آقای فقیه زاده قرائت می شود.

پیشنهاد می کنم از ۵۰ میلیون ریال که بسازمان برنامه داده می شود هجالت چهار میلیون ریال برای مصرف قنوت شهر قزوین اختصاص دهند که قزوین از بی آبی نجات یابد.

نایب رئیس - آقای فقیه زاده.

فقیه زاده - این لایحه برای کشاورزی و راه سازی طرح شده و يك قسمت از پیشنهاد بنده برای موضوع کشاورزی قزوین است چون قزوین بی آب صرف است و همه آقایان اطلاع دارند و از جناب آقای نخست وزیر و آقای مغیر کمیسیون استدعا میکنم در این قسمت موافقت کنند که لااقل دو بیست هزار تومان برای قنوت قزوین اختصاص بدهند.

مخبر - تصور می کنم توضیحاتی که راجع به پیشنهاد قبلی جنابعالی داده شد رفع اشکال را در این مورد هم کرده باشد مخصوصاً با توجه این که پیشرفت کشاورزی و حفر قنوت يك امری است که برای مدت مدیدی انجام می گیرد پس چیزی نیست که فعلاً بشود يك میلیون ریال در ظرف دو ماه ۳ ماه در قزوین بمنظور عمران قنوت بدهند چون بنده خودم در امور کشاورزی کم و بیش واردم لازم می دانم توضیح بدهم که برای عمران قنوت يك برنامه مفصل چندین ساله لازم است و پولی را که برای کار فوری دیگری در نظر گرفته شده نمی توان صرف اینکار کرد این است که استدعا می کنم این پیشنهاد را هم مقرر فرمائید که برای موقع دیگر همانطور که فرمودند مورد توجه قرار بدهند موکول کنند.

فقیه زاده - چون وعده فرمودند بوقع دیگری موکول می کنند بنده پس گرفتم

نایب رئیس - پیشنهاد آقای دکتر مصباح زاده قرائت می شود.

پیشنهاد می کنم قسمت اخیر عازق و واحد بدین ترتیب اصلاح شود:

بکارهای راهسازی و کشاورزی بترتیبی که سازمان مزبور مقتضی بداند.

نایب رئیس - آقای دکتر مصباح زاده **دکتر مصباح زاده** - از مذاکراتی که اینجا بعمل آمد تصور می رود که این ۵۰ میلیون ریال بایستی

بصرف کارهای کشاورزی و راهسازی برسد در صورتی که اگر باین ماده واحد دقتی بشود يك «و غیره» دارد که ممکن است تمام این پولها بصرف آن «و غیره» برسد و بنده این پیشنهاد را دادم که این راهسازی و کشاورزی باشد و غیره حذف شود و از طرفی خواستم عرض کنم در قرائت مخصوصاً در قنوتین مالی که ما باید خیلی دقت بکنیم در طرح آن يك پولی که ۵۰ میلیون ریال ما میدهم که هر طور دولت خواست خرج کند یا هر طور برنامه خواست خرج کند آتیم به راهی بنده خیال میکنم که «و غیره» زیاد باشد (صحیح است) اگر سازمان برنامه تمام این پول را در راه «و غیره» خرج کرد ماهیچ ایرادی نمیتوانیم بکنیم این را موافقت فرمائید که حذف شود.

نایب رئیس - آقای دکتر کیان **دکتر کیان** (مخبر کمیسیون بودجه) - بطوری که جناب آقای نخست وزیر بنده فرمودند منظور از این (و غیره) این بوده است که حتی المقدور از این وجوه در قسمت کشاورزی و راهسازی مصرف شود ولی بعضی مصارف دیگر هم در آن وارد و برای اشتغال بیکارها وجود داشته است که یا نا تمام بوده و یا مشغول بوده اند از قبیل سد آستارا (دکتر مصباح زاده - این معنی ندارد آقا) که برای اینکه آب دریا تجاوز نکند (بکنفر از نمایندگان - این کشاورزی است) نه استفاده کشاورزی صرف نیست برای اینکه آب رودخانه ای بشهر تجاوز نکند بایستی باتمام برسد بهر صورت از این قبیل مسائل اتفاقی هم اگر باشد دلیلی بنظر نمیرسد که دست دولت را در این قسمت ببندید و آن دوموردی که آقای دکتر فرمودند در این قانون صراحت دارد و تصریح شده است دلیلی ندارد که این اتفاقات استثنائی جلوش گرفته شود و بهتر است که پیشنهادتان را مسترد فرمائید که رای گرفته نشود.

دکتر مصباح زاده - این عیب است برای مجلس که برای «و غیره» رای بدهد.

نایب رئیس - آقای حاذقی مخالفید یا موافق؟

حاذقی - يك تذکره اصلاحی دارم.

نایب رئیس - تذکره نمیشود داد. آقای ارباب مخالفید؟

مهدی ارباب - بلی مخالفم و علت مخالفت بنده این است که بایستی دست دولت را بست (همه) نمایندگان - زنک رئیس) عرض میکنم که باید دست دولت باز باشد اگر يك چاهی در راه فرورفته بود یا يك وضع غیر منتظره پیش آمد در مسیر عمل نباید در استان بسته باشد و عده ای بیکار بشوند و باز بجای دیگر بفرستند و نتوانند کار خودشان را انجام بدهند بنا بر این بنده معتقدم که دست دولت در این مورد باید باز باشد.

نایب رئیس - رای گرفته میشود پیشنهاد تبصره: دولت مکلف است در ظرف یکماه صورت اقدام ریز مصارف مبلغ مزبور را بکمیسیون بودجه و اسناد هزینه آن را بوزارت دارائی بفرستد دکتر کاسمی.

(شرح ذیل قرائت شد)

نایب رئیس - رای گرفته میشود پیشنهاد تبصره: دولت مکلف است در ظرف یکماه صورت اقدام ریز مصارف مبلغ مزبور را بکمیسیون بودجه و اسناد هزینه آن را بوزارت دارائی بفرستد دکتر کاسمی.

پیشنهاد منتهایم از مبلغ پنجده میلیون ریال وسایل درمان و مبارزه بپارهای احتمالی کارگران را هم که در راهسازی و غیره ممکن است بیش آید بطور اکل فراهم نمایند. دکتر سید امامی.

نایب رئیس - آقای دکتر سید امامی عرض کنم این کارگرانی که در راهها و سایر قسمتها مشغول کار هستند اغلب وسایل درمانی و وسایل بهداشتی مخصوص ندارند و تشکیلات بهداشتی ما هم در اطراف کامل نیست که به آنها کمک بکند در همین کرج که يك عده ای جمع شده بودند رجوع شده بود بهداشتی کرج که به آنها کمک بهداشتی بکند در آنجا يك طبیب بود که فاقد دوا و فاقد همه چیز بود بنا بر این بنده فکر میکنم يك عده ایرا که برای کار بنقاطی میفرستند در آنجا باید وسایل بهداشتی آنها فراهم شود و در غیر این صورت ممکن است امراض خطرناک و مسری در بین آنها شروع پیدا کند که علاوه از اینکه برای خود کارگران خطر دارد برای سایرین هم خطرناک میباشد بنا بر این بنده پیشنهاد کردم که وسایل درمانی و وسایل مبارزه به آن نقاط اعزام شود که در این موارد بشود کمک کرد و این فوق العاده ضرورت دارد و لازم است.

نایب رئیس - آقای غلامرضا فولادوند مخالفید یا موافق؟

غلامرضا فولادوند - بنده موافقم.

نایب رئیس - آقای وزیر راه فرمایشی دارید؟ فرماید.

دکتر اقبال (وزیر راه) عرض کنم آقایان اطلاع دارند که در وزارت راه اداره ای بنام اداره کل بهداری هست و بلاواسطه دوا و حقوق کارگران کسر میکنند و بصرف این کار میرسد این است که نظر آقای دکتر کاملاً تأمین است و خواهش میکنم که پیشنهادشان را مسترد فرمائید.

دکتر سید امامی - بطوریکه جناب آقای دکتر اقبال فرمودند بوسیله بهداری وزارت راه وسایل درمان و مبارزه آنها فراهم میشود باین جهت بنده مسترد میدارم.

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود (شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم سازمان برنامه مکلف است تا قبل از شهریور ۱۳۲۹ اقدام بساختن سد زاهدان بنماید تا وضع رقت بار کنونی اهالی آنجا تجدید نشود. مهدی ارباب.

نایب رئیس - این پیشنهاد وارد نیست.

مهدی ارباب - بنده هم قبول میکنم که وارد نیست دعوا که نداریم.

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود (شرح ذیل قرائت شد)

این جانب پیشنهاد میکنم که تبصره ذیل بناده واحد اضافه شود تبصره: دولت مکلف است در ظرف یکماه صورت اقدام ریز مصارف مبلغ مزبور را بکمیسیون بودجه و اسناد هزینه آن را بوزارت دارائی بفرستد دکتر کاسمی.

نایب رئیس - آقای دکتر کاسمی
دکتر کاسمی - بطوریکه آقایان محترم اطلاع دارند این ۵۰ میلیون ریال را که دولت مصرف کرده (عده‌ای از نمایندگان - هنوز نکرده) این ۵۰ میلیون تومان از بودجه کل مملکتی است بودجه کل مملکتی طبق اصول و موازینی باید مصرف برسد منتفی مباشر و مامل مصرف این ۵۰ میلیون تومان سازمان برنامه شده، سازمان برنامه یک قانون مخصوصی دارد که با قانون بودجه مملکتی متفاوت و مغایر است از طرف دیگر رسیدگی باقلمی که از طرف بودجه کل مملکتی مصرف می‌شد در شان مجلس شورای ملی است بنده پیشنهاد کردم که دولت مکلف است در مدت یکماه (حالا اگر مدتش کم باشد بنده حرفی ندارم که دو ماه باشد) که در ظرف این مدت اقلام ریز این ۵۰ میلیون تومان را بفرستد بکمیسیون بودجه که کمیسیون بودجه بدانند این اقلام چگونه مصرف شده و اسناد هزینه را بفرستند بوزارت دارایی و مورد رسیدگی قرار بگیرد بنده تصور می‌کنم این یک پیشنهادی است که اگر دولت توجه کند هم اطمینان مجلس شورای ملی را جلب کرده و هم برای دولت اشکالی ندارد (احسن)

کشاورز صدر - بنده مخالفم.
نایب رئیس - بفرمائید.
کشاورز صدر - بنده با پیشنهاد آقای دکتر کاسمی از این جهت مخالف نیستم که چرا صورت بدهند باید بدهند ولی ما در کمیسیون بودجه صحبت کردیم در باره این ۵۰ میلیون ریال یعنی کمیسیون بودجه موافقت کرد و با توضیحاتی که جناب آقای نخست‌وزیر آنجا دادند برای اینکه این کارگرنی که آمده بودند بوسیله‌ای موقوفه مشغول کار شوند و در آنجا گفتگو شد که اگر بدولت یا دستگاه وزارت دارایی بخراییم و اگذار کنیم شاید از دستگاه برنامه مجهز تر نباشد بنده برای این آمده اینجا این نکته را عرض کنم که راجع به برنامه ۷ ساله بنده مدافع شورای عالی برنامه و سازمان برنامه نیستم ولی یک نکته می‌خواهم عرض کنم و همکاران عزیزم را متوجه نمایم که برنامه ۷ ساله مدتی است مشغول کار است این نکته را توجه بکنید از روزی که برنامه ۷ ساله ولو باسم راجع با استخراج نفت شروع کرد که ایران باید یک مطالعه‌ای بکند و خودش نفت را استخراج بکند نمایانم از چه قانونی شروع شد به مخالفت بنده برای همین مخالفت کردم که این مطلب را عرض کنم والا اینصورت را باید بیاورند و از جناب آقای نخست‌وزیر هم خواهش داریم که این ۵۰ میلیون تومان که می‌فرمائید خرج شده بیاید در اینجا بگوید ولی قصه قصه مخالفت با برنامه نیست از جای دیگر شروع شده.
نایب رئیس - آقای نخست‌وزیر.
نخست‌وزیر - بنده تصور می‌کنم که مطلب بر همه آقایان روشن است و در موضوع هیچ تردیدی نیست که این لایحه برای چه تقدیم شده است و این پول به مصرفی باید برسد همانطوری که سابق عرض کردم یک مصارف فوری و فوری بوده است البته یک

مصرفی نیست که قبلاً نقشه‌ای داشته باشد ضرورتاً پیش آمده است البته یک کارهای مفیدی با ۵۰ میلیون تومان میشود کرد سد میشود ساخت، احداث کارخانه میشود کرد، معدن میشود استخراج کرد اما موردش این مورد نیست این پول را ما اجازه می‌خواهیم که خرج بشود برای احتیاجات خیلی فوری و آنی همان طوری که عرض کردم فلان راه را تسطیح بکنند، فلان نهر را به بندند، فلان نقطه را نگذارند که آب سرایت بکند و قسمتی از راه را ببرد یا در همان فرض کنید رود ارس یک دهی از دهات کنار ارس که اسمش حسنی قلو است در آنجا با همین پول ما دستور داده‌ایم که یک سد سازی فوری بسازند برای اینکه نقشه‌اش هم قبلاً حاضر بود کار با نقشه بوده اتفاقاً در آن نقطه کار با نقشه هم میشود این منافات ندارد اما یک جاهایی هست کاری پیش می‌آید نقشه هم ندارد یک قدری هم بی نقشه میشود اما آن منظور اصلی را تأمین می‌کنند باینجه تصور می‌کنم که نظریات آقایان این است که حتی المقدور با این پول مصارف مفید و اساسی بشود عرض می‌کنم اگر وسیله‌اش باشد حرفی نداریم اگر نشد نمیتوانیم معطل شویم برای این که منظور منظور دیگری است بنده خواستم تمنی بکنم از آقایان که زودتر رأی بدهند باین لایحه و تکلیفش معلوم بشود خصوصاً چون می‌بینم که مباحثات ذیل هم پیدا میکند در صورتی که این کار کار خیلی ساده است، کار فوری است یقین هم داریم مصرفش مصرف مفید و لازمی است اما اینکه حسابش بکجا داده شود در این لایحه ذکر شده است که بوزارت دارایی داده میشود وزارت دارایی هم مکلف است که مطابق قانون لایحه تفریق بودجه بدهد در آنموقع است که بعضی مجلس هم میرسد اما هر خرجی که بنا بشود صورت حسابش بمجلس راییاورند و بکمیسیون بیاورند این اوقات مجلس را خیلی اشتغال خواهد کرد و یک قدری هم غیر متعاد است باین جهت تقاضا می‌کنم که این را با کمال سهولت و سادگی که در خود لایحه پیش بینی شده است این را بعمل بیاورند که زودتر تمام بشود.

نایب رئیس - آقای نخست‌وزیر.
نخست‌وزیر - بنده کاملاً تأیید می‌کنم نظر آقای دکتر راجی را نظرشان خیلی صحیح است و باید هر چه زودتر این کارها انجام بشود و امیدوارم که تا یک ماه دیگر این کار شروع بشود و بزودی این معنی که در واقع جنوب شهر را مسموم کرده و خیلی مضار دارد این را پاک بکنند و اگر لازم شد البته از همین اعتبار بصرف تسطیح انجام میرسد و در نظر هست که یک محوطه خیلی باصفا و بلکه باغ بشود و خانه‌های ارزان قیمت خوب ساخته بشود همین طور که حالا مضارست در آینه بسیار مفید باشد

یکفر از نمایندگان - پس موافقت فرمودند

نایب رئیس - آقای تیمورتاش
تیمورتاش - بیانات آقای دکتر راجی البته حسب معمول خیلی متین و پر مغز بود و بنده در اساس امر حرفی ندارم الا این که می‌خواهم این نکته را عرض برسانم این پول برای اینکه ضرورتی داشت و جویی داشت و لازم بود برای جلوگیری از زحمت و چه بسا خطری که ممکن بود پیش بیاید برای یک عمل خاصی پیش بینی شده است و تصور می‌کنم که مجلس شورای ملی بطور کلی آماده قبول این فکر باشد که این پول باید هر چه زودتر بصرف برسد و البته این مشکلات زیاد است و متکسر این مشکلات هم نمیشود و حتماً المقدور باید رفع مشکلات بشود بنده می‌خواستم استدعا کنم از این قبیل پیشنهادات و نوا مربوط به حل مشکلات باشد چون این وضع مقایر است و موافقتی ندارد صرف نظر بشود بنابراین استدعا

که متانی بهداشت و موجب سلب آسایش مجاورین باشد در شهرها و حومه‌ها متنوع و آنچه فعلاً در شهرها و حومه موجود است صاحبان آنها باید در ظرف شش ماه بمعل مناسبی در خارج از شهر منتقل نمایند وزارت کشور مأمور اجرای این قانون است (اسلامی).
 از آقای ساعد بیرسید (کشاورز صدر - دولت پیش مانع اجرای این قانون شده) این قانون تا کنون اجرا نشده و وجود این کوره‌ها از هر جهت برای بهداشت مردم مضر و زیان آور است حال بنده عرض می‌کنم که برای آب طهران که آمدند و دفاع کردند که آب شاه آب پاک است و آب تیز است در این آب چه کثافات و فضولاتی میریزد همینقدر عرض می‌کنم که راه‌های مستراح زندان موقت به آب شاه باز میشود و در همین نزدیکی مجلس یک فنانی است که یک کار از مستراحش بان قنات باز میشود و مردم این جور آب‌های آلوده را می‌خورند (دکتر طباطبائی زباد دارد) در شورای بهداشت شهر طهران صحبت از این بود که چرا این قانون اجرا نشده است ابرادی که شهردار می‌گرفت این بود که میگفت اگر ما بخواهیم این کوره‌ها را ببندیم در حدود دوست سصد نفر بیکار می‌مانند بنده پیش خودم حساب کردم این دوست سصد نفر را اگر بگذاریم روی این دوازده هزار نفر فرق نخواهد کرد لذا بنده پیشنهاد می‌کنم که از این مبلغ یک میلی هم بآنها داده بشود که زندگی آنها تأمین بشود و کوره‌ها هم بسته بشود

نایب رئیس - آقای نخست‌وزیر
نخست‌وزیر - بنده کاملاً تأیید می‌کنم نظر آقای دکتر راجی را نظرشان خیلی صحیح است و باید هر چه زودتر این کارها انجام بشود و امیدوارم که تا یک ماه دیگر این کار شروع بشود و بزودی این معنی که در واقع جنوب شهر را مسموم کرده و خیلی مضار دارد این را پاک بکنند و اگر لازم شد البته از همین اعتبار بصرف تسطیح انجام میرسد و در نظر هست که یک محوطه خیلی باصفا و بلکه باغ بشود و خانه‌های ارزان قیمت خوب ساخته بشود همین طور که حالا مضارست در آینه بسیار مفید باشد

یکفر از نمایندگان - پس موافقت فرمودند

نایب رئیس - آقای تیمورتاش
تیمورتاش - بیانات آقای دکتر راجی البته حسب معمول خیلی متین و پر مغز بود و بنده در اساس امر حرفی ندارم الا این که می‌خواهم این نکته را عرض برسانم این پول برای اینکه ضرورتی داشت و جویی داشت و لازم بود برای جلوگیری از زحمت و چه بسا خطری که ممکن بود پیش بیاید برای یک عمل خاصی پیش بینی شده است و تصور می‌کنم که مجلس شورای ملی بطور کلی آماده قبول این فکر باشد که این پول باید هر چه زودتر بصرف برسد و البته این مشکلات زیاد است و متکسر این مشکلات هم نمیشود و حتماً المقدور باید رفع مشکلات بشود بنده می‌خواستم استدعا کنم از این قبیل پیشنهادات و نوا مربوط به حل مشکلات باشد چون این وضع مقایر است و موافقتی ندارد صرف نظر بشود بنابراین استدعا

میکنم آقای دکتر راجی اگر ممکن است پیشنهاد خودشان را پس بگیرند
نایب رئیس - رأی می‌گیریم به پیشنهاد آقای دکتر راجی آقایانی که موافقت قیام کنند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد
 (پیشنهاد آقای حاذقی بشرح زیر خوانده شد)
 پیشنهاد می‌کنم اعضای منتقل از وزارت خانه‌ها و دستگاه‌های دولتی بسازمان برنامه از تاریخ انتقال نمی‌توانند بیش از حقوق و مزایای هنگام انتقال از سازمان برنامه پولی دریافت دارند
نایب رئیس - وارد نیست (حاذقی - باشد برای موقع خودش) پیشنهاد آقای کهید قرائت می‌شود
 ریاست محترم مجلس شورای ملی
 پیشنهاد می‌کنم از پنجاه میلیون ریال صدی شصت آن منحصراً بامور کشاورزی اختصاص داده شود
بعضی از نمایندگان - پس بگیرند آقای
نایب رئیس - آقای کهید
کهید - بنده پیشنهادی که کردم تصور می‌کنم که خود جناب آقای نخست‌وزیر هم متوجه باشند که این آقایانی که آمده‌اند اغلب کشاورز هستند و بنده می‌خواستم عرض کنم چون همه‌شان کشاورز هستند و از این پول باید آنها زندگی شان تأمین بشود یعنی وضع کشاورزی آنها تأمین بشود اگر آقای نخست‌وزیر قبول بفرمائید که پول باین مصرف میرسد بنده پس می‌گیرم توضیح بفرمائید که برای اینکار است
نایب رئیس - آقای کشاورز صدر
کشاورز صدر - بنده با این پیشنهادات مخالفم زیرا این پیشنهادات بنظر بنده مورد ندارد برای اینکه اگر بیایند این را بین چند نفر حمله تقسیم کنند یکی صد تومان، دوست تومان بدهند برای امر کشاورزی اینها کجا می‌روند کشاورزی بکنند مثل این است که پول مفتی میدهند بنظر بنده راهی که عاقلانه است همان است که خود دولت میکند زیرا آنها را بکارهای ضروری می‌گمارد و پول بصرف خودش میرسد و صورت وام هم دارد و ایشان هم که قبول دارند ایشان پیشنهادشان را پس بگیرند البته در موقع خودش کشاورزی انجام بگیرد
کهید - اگر آقای رئیس الوزرا قول میدهند پس می‌گیرم
نایب رئیس - رأی می‌گیریم به پیشنهاد آقای کهید آقایانی که موافقت قیام کنند
بعضی از نمایندگان - پس گرفتند
کهید پس می‌گیرم
 (پیشنهاد آقای حاذقی بشرح زیر قرائت شد)
 پیشنهاد می‌کنم جمله زیر بلائحه افزوده شود (میلنی) که برای کارهای غیر از کشاورزی و راهسازی مصرف میشود بیش از پنج میلیون ریال (نخواهد بود)
نایب رئیس - آقای حاذقی
حاذقی - یک توضیح خیلی اجمالی دارم و آن در حقیقت جمع بین نظر آقای دکتر مصباح

زاده است که اساساً متکرو وجود، و غیره، بوده است و نظر آقایان این است که تا حدی دست دولت باز باشد که غیر از کشاورزی و راهسازی هم بتواند از همین پول استفاده کند و بصرف برساند من خواستم عرض کنم که دولت از این پنجاه میلیون ریال در حدود یکدهم را برای کارهای اتفاقی خرج کند و نه ده‌م را برای کارهای کشاورزی و راهسازی مصرف بکنند برای اینکه ما میدانیم که جناب آقای نخست‌وزیر کمال حسن نیت را دارند ولی دستگاه‌هایی که اجرا میکنند بعد ها البته ممکن است که انواع مخارج غیر لازم را باین وسائل بخواهند تحویل دولت بدهند این است که بنده عرض می‌کنم که بیش از یک دهم بصرف کارهای غیر از کشاورزی و راه سازی نرسد
نایب رئیس - آقای مخبر
مخبر - با این کدر لایحه تصریح شده است که برای کشاورزی و راهسازی است پس باید چند درصد دست دولت را بستن برای یک کار عاجلی بنظر بنده نقض فرض است و هیچ مورد ندارد بنده تقاضا می‌کنم که موافقت بفرمائید همان طور که متن عبارت نوشته شده است و کاملاً منظور نظر آقایان را تأمین میکند همین کیفیت تصویب بشود و پیشنهاد خودشان را مسترد بفرمائید.
حاذقی - بنده مسترد کردم.
نایب رئیس - پیشنهاد آقای قاسم فولادوند قرائت میشود
 (شرح زیر قرائت شد)
 پیشنهاد می‌کنم دولت در خرج این مبلغ اولاً تبعیض را مثل سایر امور که همه چیز را اختصاص بتهران و شهرستان های درجه اول داده‌اند بفرمائید تا باین در قسمت راهسازی و استفاده از این کارگرها راه‌های مهم مملکت را مقدم بدارند.
نایب رئیس - آقای فولادوند
فولادوند - منظور عرض بنده این بوده است که دولت در اینجا باید برعکس تمام کارهایی که تا بحال انجام شده است اقدام بکند و تبعیض را کنار بگذارد و از این همه مخارجی که بصرف تهران و شهرستان های درجه اول می‌رسانند یک میلی هم بصرف ولایات برساند این بود که بنده پیشنهاد کردم الا هم فالاهم را مراعات کند و هر کدام از راهها که حقیقه بدم مملکت بیشتر می‌خورد بآنها توجه بفرمائید مثلاً راه چهلونندی و راه اصفهان به از آنکه کشاورز صدر اطلاع دارند که یکی از راههای اساسی این مملکت است و سالی چندین کامیون بعلت خرابی راه سفلی لرستان یرت میشود و تلفات جانی و مالی ب مردم وارد می‌آورد و راهی که قبل از شهریور ۱۳۲۰ ساخته‌اند و این فقط یک تعمیر جزئی لازم دارد اگر این خرج را در این راه چهلونندی بکنند شاید سالی صد هاتفر جان مردم را حفظ بکنند بنده از جناب آقای نخست‌وزیر و جناب آقای وزیر راه استدعا می‌کنم که یک مقداری را اختصاص بدهند بولایات بیش از این عرضی ندارم
نایب رئیس - آقای مخبر

مخبر - آقای فولادوند اگر توجه بفرمائید گمان می‌کنم در همین لایحه منظور جنابعالی از اعطاء موضوع تأمین شده باشد یعنی برای مصرف کشاورزی و راهسازی در همان مناطق شهرستانها انجام می‌گیرد منظور اعاده دادن اشخاص است که در تهران هستند به آن مناطق خودشان اما تعیین مناطق مخصوص بنظر بنده درست نیست برای اینکه راه چهلونندی که می‌فرمائید ممکن است راهی باشد که مشمول شرایط قرار بگیرد البته در این باب بدون شرط و تصویب در مجلس انجام میشود و بآن شرایطی که دولت در نظر دارد این اشخاص را هودت بدهد مسلماً مورد قبول واقع میشود اما بوسیله وضع یک قانون و تصویب آن گمان می‌کنم خود جنابعالی همچو نیتی نداشته باشید بنا بر این با توجه بحسن نیت دولت که در آن مناطق باین منظور مورد نظر قرار خواهد گرفت بهتر است که پیشنهادتان را پس بگیرد.
نایب رئیس - آقای فولادوند.
قاسم فولادوند - چون جناب آقای نخست‌وزیر و جناب آقای وزیر راه فرمودند که در برنامه باین راهها توجه می‌کنند بنده مسترد می‌دارم.
نایب رئیس - پیشنهاد دیگری قرائت میشود پیشنهاد آقای آشتیانی زاده.
 (شرح زیر قرائت شد)
 ریاست محترم مجلس شورای ملی: پیشنهاد می‌کنم مبلغ صد هزار ریال از محل پنج میلیون تومان بورا کار کرانه که در واقعه‌های بقتل رسیده اند اختصاص داده شود.
آزاد - پیشنهاد خوبی است
نایب رئیس - آقای آشتیانی زاده بفرمائید
آشتیانی زاده - خبری اینجا جناب آقای نخست‌وزیر دادند راجع بواقعه شاهی بعد هم یک خبرهایی از خارج باین اضافه شد البته اطمینان نداریم که تعداد مقتولین همان پنج نفر بوده اند یا اینکه بیشتر بوده. (نخست‌وزیر - کمتر از پنج نفر، سه نفر) بهر تقدیر بنده متقدم در این مملکت چیزی که قیمت ندارد مرک فقرا است هیچ قیمت ندارد (حاذقی - جانشان قیمت ندارد والا مرک که مال، هیچکس قیمت ندارد) و همین دلیل است اگر یک فقیری، اگر یک بیچاره بدبختی برای حق خودش قیام بکند بجای جواب منطقی باو گلوله گرم میدهند این پنج نفریاسه نفر یا دوازده نفر. چون عده‌ای از مازندران آمدند گفتند ۱۲ نفر مقتول شده‌اند این بیچاره‌ها که در اینموقع مقتول شده‌اند مسلماً ورثه آنها بی چیز و مسکین و بدبخت و در بندند بنده پیشنهاد می‌کنم که ده هزار تومان از این ۵۰ میلیون تومان را مجلس شورای ملی بورا آنها اختصاص بدهد که لااقل یک کمکی به آنها شده باشد.
نایب رئیس - آقای نورالدین امامی
نورالدین امامی - پیشنهاد آقای آشتیانی زاده در این قسمت که باین ورث کارگرها یک توجهی بشود و یک پولی داده بشود خیال می‌کنم خیلی بوقع و بیجا است و تصور می‌کنم همه آقایان نمایندگان محترم

با کمال میل موافق با این قسمت هستند ولی البته باید توجه بشود که این کار گرها کارمند آن کارخانه ای بوده اند که آن کارخانه یک مقرراتی برای این قبیل مواقع دارد (نخست وزیر - بیه هم هستند) و بنده میخواستم مخصوصاً از جناب آقای نخست وزیر تقاضا کنم که سازمان برنامه دستور داده شود در این قسمت یک توجهی بشود اما آن قسمت را که فرمودند گلوله گرم - برای اشخاصی که میخواهند در مملکت آشوب بکنند - فساد بکنند دوا است - مملکت تشکیلاتی دارد - مقرراتی دارد (آشتیانی زاده - نان میخواهند مردم) هر کس برخلاف مقررات و قانون رفتاری بکند مطابق قانون باید مجازات بشود این یک اصل کلی است - عیب کار این مملکت این بوده است که در این چهل و چند سال بقانون عمل نکرده اند - بقانون احترام نگذاشته اند و برخلاف قانون عمل کرده اند و این بلشو و این بازها را در آورده اند در این مملکت قانون باید حکومت بکنند در مملکت دموکرات و دموکراسی تا هر کس بتواند بوظیفه خودش عمل بکند (احسنست)

آشتیانی زاده - بنده اجازه میخواهم **نایب رئیس** - اگر پس میگردد حق دارید حرف بزنید و الا توضیح نمیتوانید بدهید - پس بگیرد ؟

آشتیانی زاده - نخیر پس نمیگیرم رای بگیرد .

نایب رئیس - آقای مخبر **مخبر کمیسیون بودجه** (دکتر کیان) - بنظر بنده این پیشنهاد خارج از موضوع است برای اینکه پول دادن بورات کارگرانی که ممکن است در شرایطی خیلی ذیعق باشند از این وضعی که برایشان پیش آمده ارتباطی باین موضوع که ایجاد کار برای اشخاص بیکار است ندارد .

نایب رئیس - البته دولت خودش راجع باین موضوع رسیدگی خواهد کرد بنا بر این بنده تقاضا میکنم پس بگیرد .

آشتیانی زاده - پس نمیگیرم رای بگیرد **نایب رئیس** - رای میگیرم به پیشنهاد آقای آشتیانی زاده آقایانی که موافقت قیام کنند (عده کمی قیام کردند) تصویب نشد - پیشنهاد دیگری قرائت میشود (پیشنهاد آقایان دکتر بقائی و مکی شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد میکنم براجاع بکله «و غیره» توضیح داده شود

دکتر بقائی - بنده یک توضیحی میخواهم بدم .

نایب رئیس - بفرمائید **دکتر بقائی** - در موضوع لزوم عودت دادن این بیچارههایی که از مسکن خودشان آواره شده اند و بتهران آمده اند گمان نمیکنم هیچکس مخالفت داشته باشد (صحیح است) هم از لحاظ امنیت عمومی و هم از لحاظ بهبود وضعیت آنها لازم است که دولت یک اقدام عاجلی بکنم و راهتاری که بخوام مجلس با کمال میل در اختیارش می گذارد (صحیح است)

ولی این ماده باین صورتی که پیشنهاد شده مبهم است مجلس وقتی رای می دهد که همانطور که آقای دکتر مصباح زاده گفتند باید معلوم باشد برای چه خرجی است این کلمه «و غیره» با آشتیانی که مابواضع اداری خودمان داریم و با مسجتهائی که در اطراف گشاد بازهای سازمان برنامه شنیده می شود البته چون هنوز مدارکی در دست نیست و رسیدگی نشده مانعی توانیم البته شایعات زیاد است آنوقت یک همجو کلمه (و غیره) هم بگذاریم این ممکن است سوراخی بشود که تمام این پنج میلیون تومان از همین سوراخ (و غیره) عبور بکنند (خنده نمایندگان) در هر صورت ما با اصل لایحه موافق هستیم و حاضریم رای بدهیم در صورتیکه این کلمه (و غیره) را پس بگیرد و یا موارد خرجش را معین بکنند که برای چه مخارجی است یا اینکه یک لایحه دیگری بیاورید بمجلس مثلاً ۳ میلیون از این پنج میلیون را برای مصارف معینه بگذارید و دو میلیون را هم برای (و غیره) بگذارید آنها هم باز تصویب خواهد شد (خنده نمایندگان) والا مانعی توانیم برای مخارج (و غیره) رای بدهیم (دکتر مصباح زاده - در هیچ جای دنیا سابقه ندارد) معین بفرمائید که آن (و غیره) مواردش چیست ؟ چون برای خود این عودت دادن افراد خیلی خرجها می شود کرد خیلی هزینه سفرها میشود داد ، فوق العاده های گزاف می شود داد ، ده مثلا هزار تومان بیک مأمور بدهند که برود ببیند بمقصد رسیده اند یا خیر بیست هزار تومان هم فوق العاده مسافرت بهش بدهند خود عنوان ماده خیلی دست دولت را باز گذاشته طبق قوانین محاسبات عمومی هم که عمل نمی شود این جا باز یک (و غیره) هم اضافه کنیم این بنظر ما درست نیست یا باید این تجربه بشود یک مبلغش را برای (و غیره) بدهند ما بآن قسمت که عودت دادن افراد بنمازشان هست رای میدهم و (و غیره) رای نمیدهم باین لایحه دیگری فقط برای (و غیره) بیاورند که ما تکلیف خودمان را بدانیم ولی در این صورت ما نمی توانیم رای بدهیم (و غیره)

نایب رئیس - آقای دکتر کیان **دکتر کیان** (مخبر کمیسیون بودجه) - اگر آقای دکتر موافقت بفرمائید بجای کلمه (و غیره) (ونظائر آن) گذاشته شود قبول می کنیم (دکتر بقائی - این همان می شود) یعنی کشاورزی و راهسازی ونظائر آن این البته ابهام (و غیره) را کم میکند در همین حال منظور آقای دکتر را هم تأمین می کند (دکتر بقائی - نظائر آن هم مثل همان و غیره است) اگر باین اصلاح موافقت کنند بنده هم موافقت می کنم یعنی نوشته شود راهسازی و کشاورزی که قبلاً نوشته شده است ونظائر آن

دکتر بقائی - هزار تومان هم بدهند بیک کسی باغ ببرد آن هم کشاورزی است نظائر آنها هم هست

نایب رئیس - آقای نخست وزیر **نخست وزیر** - این (و غیره) که اینجا گفته شده است مقصود همان انواع کارهای ساختمانی و کشاورزی است که ممکن است بوسیله آن کارها فوراً اشتغالی برای این بیکارها فراهم بشود کارهای

کشاورزی انواع دارد همچنین کارهای ساختمانی ، در همان راهم نام که فرض بگیریم فقط راهسازی باشد انواع زیاد دارد (مکی - پس تفکیک بفرمائید) این (و غیره) مقصود این بوده است که نظائر آن کارها ، و در آن زمینه کارها چون این جا گفته شده است راهسازی و کشاورزی باید این خیلی محدود نباشد ، همانطوریکه عرض کردم یک سدی کنار رودخانه ای می سازند که آب دارد یکی دهی را میرسد اگر بخوانند این ممکن است سوراخی بشود که تمام این پنج میلیون تومان از همین سوراخ (و غیره) عبور بکنند (خنده نمایندگان) در هر صورت ما با اصل لایحه موافق هستیم و حاضریم رای بدهیم در صورتیکه این کلمه (و غیره) را پس بگیرد و یا موارد خرجش را معین بکنند که برای چه مخارجی است یا اینکه یک لایحه دیگری بیاورید بمجلس مثلاً ۳ میلیون از این پنج میلیون را برای مصارف معینه بگذارید و دو میلیون را هم برای (و غیره) بگذارید آنها هم باز تصویب خواهد شد (خنده نمایندگان) والا مانعی توانیم برای مخارج (و غیره) رای بدهیم (دکتر مصباح زاده - در هیچ جای دنیا سابقه ندارد) معین بفرمائید که آن (و غیره) مواردش چیست ؟ چون برای خود این عودت دادن افراد خیلی خرجها می شود کرد خیلی هزینه سفرها میشود داد ، فوق العاده های گزاف می شود داد ، ده مثلا هزار تومان بیک مأمور بدهند که برود ببیند بمقصد رسیده اند یا خیر بیست هزار تومان هم فوق العاده مسافرت بهش بدهند خود عنوان ماده خیلی دست دولت را باز گذاشته طبق قوانین محاسبات عمومی هم که عمل نمی شود این جا باز یک (و غیره) هم اضافه کنیم این بنظر ما درست نیست یا باید این تجربه بشود یک مبلغش را برای (و غیره) بدهند ما بآن قسمت که عودت دادن افراد بنمازشان هست رای میدهم و (و غیره) رای نمیدهم باین لایحه دیگری فقط برای (و غیره) بیاورند که ما تکلیف خودمان را بدانیم ولی در این صورت ما نمی توانیم رای بدهیم (و غیره)

نایب رئیس - موافقت بفرمائید که (و غیره) حذف شود «وامور عمرانی دیگر» نوشته شود

دکتر بقائی - بسیار خوب

جمعی از نمایندگان - صحیح است

نایب رئیس - پیشنهاد دیگر آقای دکتر مصباح زاده قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد می کنم هجرت ماده واحده بطریق ذیل اصلاح شود ، بکارهای کشاورزی و راهسازی و بهداشتی به ترتیبی که سازمان مزبور مقتضی بداند .

نایب رئیس - آقای دکتر مصباح زاده **دکتر مصباح زاده** - بنده با توضیحی که دادند پیشنهاد را پس می گیرم

نایب رئیس - دیگر پیشنهادی نیست اعلام رای می شود ماده واحده با اصلاح قرائت می شود و باورقه رای گرفته میشود

(ماده واحده بشرح زیر قرائت شد)

ماده واحده - اجازه داده می شود مطابق تشعیص و تصویب هیئت دولت در حدود پنجاه میلیون ریال از محل در آمد عمومی سال ۱۳۲۹ کشور در اختیار سازمان برنامه بگذارند تا بر طبق تصمیمات متخذه از طرف دولت برای عودت دادن افراد بنمازل و محل کار خودشان و مشغول نمودن آنها بکارهای راهسازی و کشاورزی و امور عمرانی دیگر بترتیبی که سازمان مزبور مقتضی بداند بصرف رسانیده و وزارت دارائی اسناد آنرا که سازمان برنامه روی مقررات خود تنظیم و پرداخت می نماید پذیرفته و بخرج منظور گردد

نایب رئیس - عده حاضر ۸۰ نفر (اخذ آراء بعمل آمده آقایان ذیل رای دادند)

اسامی رای دهندگان - آقایان : آشتیانی زاده - صدری اردلان - مجتهدی - دکتر جلالی - دکتر هدایتی کشاورز صدر - محمد ذوالفقاری - دکتر مصباح زاده دکتر طب - حکیمی - پالیزی - صفوی - شوشتی محمود معدودی - جواد مسعودی - دکتر راجی - امامی اهری - جواد گنجی - یناهی - قائم مقام رفیع - مهدوی - فلانمرضا فولادوند - حائری زاده - دکتر مصدق - دکتر بقائی - مکی - بزرک نیا - دکتر نبوی - حازقی - عماد تربتی - بوداغبان - انشار صرغی

مهدی ارباب - کتابادی - نبوی - سلطان العلماء - فرامرزی - پیراسته - ابتهاج - قاسم فولادوند - اسلامی - گودرزی - صفائی - بهبهانی ملک مدنی - حمیدیه - فتحعلی انشار - دولتشاهی اعظم زنکنه - نریمان - آزاد - ناظرزاده کرمانی - طاهری - مکرم - بهادری - نورالدین امامی - موسوی عباسی - آصف - تیمورتاش - فرش - قهقه زاده - قبادیان - دکتر کاسمی - سالار بهادری - ظفری تولیت - خاکباز - گرگانی - دکتر علوی - عرب شیبانی - دکتر مجتهدی - جمال امامی - رضوی شیرازی - اسکندری - شکرانی - کهبید - موقر - عامری - مخبر فرهمند - دکتر طاهری - دکتر کیان دولت آبادی - برومند - امیری قره گوزلو - کورافلی هراتی - امیر افشاری - علی محمد دهقان - ناصر ذوالفقاری محمد علی مسعودی - دکتر سید امامی - صدر زاده دکتر معظمی (شماره آراء بعمل آمده نتیجه بقراد زیر حاصل شد) رای موافق ۹۱

ورقه سفید بی اسم (۱) **نایب رئیس** - عده حاضر ۸۰ نفر بود بنده علاوه شد - عده حاضر ۹۰ نفر با کثرت ۹۱ رای تصویب شد . اسامی موافقتین - آقایان : صدر زاده - تیمورتاش - میر سید علی بهبهانی - عزیز اعظم زنکنه فرامرزی - جواد مسعودی - پالیزی - حبیب یناهی - ملک مدنی - دکتر جلالی - مسعودی - نورالدین امامی - دکتر راجی - دکتر مصباح زاده دکتر طب - حکیمی - شوشتی - ناظر زاده - امامی اهری - بهادری - دکتر سید امامی - کورافلی - صفائی - آزاد - نریمان - دولتشاهی معسن طاهری - فتحعلی انشار - حمیدیه - کتابادی گودرزی - قبادیان - محمد علی مسعودی - عبدالعسین مجتهدی - دکتر مجتهدی - کشاورز صدر - قراگزلو - ناصر ذوالفقاری - هراتی - خسرو قشقائی - شکرانی - محمد حسن امیر افشاری - علی محمد دهقان - برومند - دولت آبادی - کهبید

ورقه سفید بی اسم یک

۴ - ختم جلسه بعنوان تنفس **نایب رئیس** - اجازه بفرمائید بکریع تنفس داده شود .

(یک ساعت قبل از ظهر جلسه بعنوان تنفس تعطیل و دیگر تشکیل نگردد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی - ۵ **دکتر معظمی**